

Sp. zn. 3248/2024/VOP/RM
Č. j. KVOP-11689/2025
Datum 19. března 2025

Vážený pane A.,

informuji Vás o uzavření šetření postupu Magistrátu města Brna zaměřeného na vyžadování překladů cizojazyčných listin při správě místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství.

Dospěl jsem k závěru, že magistrát nepostupoval v souladu se zásadou přiměřenosti a vstřícnosti, když po Vás v roce 2022 požadoval doložit **úředně ověřený překlad** výzvy k úhradě městské daně („council tax demand notice“).

Obdobně nahlížím i na požadavek magistrátu v roce 2023 k doložení **českého překladu dokumentu potvrzujícího zaplacení poplatku** v Londýně, byť v tomto roce alespoň magistrát nepožadoval formu úředně ověřeného překladu.

Správním praxe magistrátu se však od té doby již změnila. V současnosti nevyžaduje překlad velmi krátkých písemností z angličtiny a němčiny. V případě delších písemností pak zpravidla postačí prostý překlad listiny, který je možný dodat i ve formě ručně psaných poznámek v dokumentu. **Aktuální správní praxi magistrátu hodnotím jako vstřícnou a přiměřenou, a proto své šetření uzavírám.**

Bližší odůvodnění následuje.

Co jsem zjistil od magistrátu

Magistrát mi sdělil, že v případě listin ve **slovenském jazyce** překlad do českého jazyka nepožaduje. V případě listin v **anglickém a německém jazyce** posuzuje situaci individuálně. U velmi krátkých písemností (tj. několik málo slov či pár krátkých vět) magistrát překlad z angličtiny či z němčiny do češtiny téměř nevyžaduje. V případě delších písemností pak zpravidla postačí **prostý překlad** do češtiny. Magistrát vychází poplatníkům vstříc a akceptuje například i to, když poplatník **vepíše překlad** rukou přímo do listiny. Úředně ověřený překlad listiny do českého jazyka požaduje magistrát nyní **již pouze výjimečně**. Přicházel by v úvahu například u velmi vzdálených jazyků (např. čínština), které nejsou psané latinkou.

Magistrát nemá k dispozici moderní IT nástroje pro plně automatizovaný překlad listin z cizího jazyka do češtiny. Pro každodenní potřeby při komunikaci s cizinci využívá správce daně **překladače dostupné na internetu** (prekladac.cz, translate.google.cz apod.).

Anglický či německý jazyk alespoň na úrovni B1 ovládá na oddělení správy poplatku za komunální odpad sedm zaměstnanců. Úředníci mají možnost dalšího jazykového vzdělávání organizovaného magistrátem.

V angličtině a v němčině zaměstnanci oddělení komunikují jak v e-mailové, tak osobní komunikaci. Zaměstnanci oddělení také používají běžně ruštinu (občané Ukrajiny a Ruska)

a při osobním jednání s cizinci z asijských zemí vyvíjí obě strany snahu o pochopení pomocí překladáčů, aniž by správce poplatku trval na doprovodu překladatele.

Jaká platí pravidla pro cizojazyčné listiny v poplatkovém řízení

Při správě místních poplatků postupuje magistrát dle zákona o místních poplatcích¹ a podpůrně dle daňového řádu.²

Dle § 76 odst. 2 daňového řádu platí, že písemnosti vyhotovené v jiném než českém jazyce musejí být **předloženy v originálním znění, a současně v překladu do jazyka českého, pokud správce daně neprohlásí, že takový překlad nevyžaduje nebo že požaduje úředně ověřený překlad**; takové prohlášení může správce daně učinit na své úřední desce i pro neurčitý počet písemností v budoucnu.

Zda bude magistrát vyžadovat překlad cizojazyčné listiny do českého jazyka tak závisí na jeho **správním uvážení**. To, že zákon dává magistrátu na výběr z více různých možností, však neznamená, že magistrát může postupovat libovolně (laicky řečeno „jak se mu zrovna zlíbí“). Při svém postupu je současně povinen respektovat další pravidla vyplývající z právních předpisů, včetně základních zásad správy daní (poplatků).

Jednou z těchto zásad je i **zásada přiměřenosti** upravená v § 5 odst. 3 daňového řádu. Podle ní je magistrát povinen postupovat tak, aby šetřil práva a právem chráněné zájmy poplatníků v souladu s právními předpisy a používal při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní.

Další zásadou je pak **zásada vstřícnosti** upravená v § 6 odst. 4 daňového řádu, podle které má magistrát podle možností vycházet osobám zúčastněným na správě daní vstříc.

V případech, kdy magistrát disponuje úředními osobami s takovou znalostí cizího jazyka, která je dostatečná pro zjištění obsahu konkrétní listiny, by tak neměl překlad do českého jazyka vůbec požadovat. Po magistrátu lze taktéž, dle mého názoru, požadovat, aby v rozumné míře používal ke zjištění obsahu cizojazyčných listin dostupných technických prostředků (překladačů).

Na druhou stranu však **nelze po magistrátu požadovat, aby nikdy nepožadoval překlad cizojazyčných listin do češtiny a vždy si jej opatřil sám**. Magistrát musí zajistit, aby při správě poplatku postupoval bez zbytečných průtahů (tzv. **zásada rychlosti** upravená v § 7 odst. 1 daňového řádu). K výkonu agendy má přitom jen omezený počet úředních osob, jejichž činnost musí být efektivní. Ani dostupné překladače z cizích jazyků prozatím nejsou schopny překlad listin pro daňové či správní řízení v plném rozsahu nahradit, neboť by musely být plně automatizované, garantovat dostatečnou spolehlivost překladu a poskytovat vysokou záruku ochrany dat s ohledem na přísná pravidla daňové mlčenlivosti (§ 52 a násl. daňového řádu).

U vyřizování žádostí o prominutí poplatku také nelze odhlédnout od toho, že je to poplatník, kdo se obrací na magistrát se svou žádostí. Je proto i v zájmu samotného poplatníka, aby poskytl magistrátu přiměřenou součinnost. Ostatně mezi základní zásady správy daní patří i **zásada vzájemné spolupráce** (§ 6 odst. 2 daňového řádu).

1 Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

2 Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád.

Jak hodnotím postup magistrátu ve Vašem případě a jeho aktuální správní praxi

V šetření jsem dospěl k závěru, že magistrát nepostupoval v souladu se zásadou přiměřenosti a vstřícnosti, když po Vás v roce 2022 požadoval doložit **úředně ověřený překlad** výzvy k úhradě městské daně („council tax demand notice“). Listina je psaná v anglickém jazyce. Podstatná část výzvy je obsažena na první straně, na druhé straně jsou pokyny k zaplacení pro adresáta výzvy. Z listiny je na první pohled patrné, komu je adresována, je z ní patrný předpis plateb i období.

Obdobně nahlížím i na požadavek magistrátu v roce 2023 k doložení českého překladu dokumentu potvrzujícího zaplacení poplatku v Londýně, byť v tomto roce alespoň magistrát nepožadoval formu úředně ověřeného překladu. Jde o jednoduchou písemnost, jejíž obsah by měl zjistit sám magistrát, když disponuje úředními osobami ovládajícími angličtinu alespoň na úrovni B1.

Z vyjádření magistrátu je však patrné, že jeho **správní praxe se vyvíjí**. V současnosti magistrát nevyžaduje překlad velmi krátkých písemností z angličtiny a němčiny, v případě delších písemností pak zpravidla postačí prostý překlad listiny, který je možný dodat i ve formě ručně psaných poznámek v dokumentu.

Takovou správní praxi již hodnotím jako **přiměřenou a vstřícnou, proto své šetření uzavírám podle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.**³

S pozdravem

JUDr. Stanislav Křeček
veřejný ochránce práv
(podepsáno elektronicky)

3 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.